

OBSAH

Úvod (Karol Rosenbaum)	7
---	---

PRVÁ ČASŤ

Vývin slovenskej literatúry po národnom oslobodení (1918—1935).	15
---	----

I. Tvár doby a literatúry (Miloš Tomčík)	17
1. Spoločenská situácia a literatúra	17
2. Situácia v poprevratovej kultúre	25
a) Rozvoj školstva a vedy	26
b) Obnovená Matica slovenská	27
c) Divadelný život	28
d) Výtvarný a hudobný život	30
3. Literárna kritika a časopisy v dvadsiatych rokoch	32
4. Rozvoj spisovnej slovenčiny a poprevratová literatúra	46
5. Vzťah medzi slovenskou a českou literatúrou po roku 1918	50
6. Umelecký preklad a vzťah medzivojnovnej slovenskej literatúry k iným literatúram	54
7. Druhovú a žánrovú skladbu medzivojnovnej literatúry	65
Literatúra (Alexander Šimkovič)	69

II. Poézia (Miloš Tomčík)

1. Súvislosti medzi predvojnovou a povojnovou situáciou v lyrike	73
2. Miesto predstaviteľov Slovenskej básnickej moderny v poprevratovej poézii	76
3. Problematika tzv. prechodnej generácie	79
4. Nástup nového básnického pokolenia	95
5. Symbolizmus v poprevratovej poézii	99
6. Emil Boleslav Lukáč	106
7. Podoby vitalistickej básnickej tvorby	115
8. Ján Smrek	121
9. Socialistická básnická tvorba	130
a) Doznievanie robotníckej piesňovej tvorby	130

b) Proletárska poézia	133
c) Skupina DAV a básnická tvorba	137
10. Ján Poničan (Karol Rosenbaum)	148
11. Laco Novomeský (Stanislav Šmatlák)	158
12. Poézia na rozhraní dvadsiatych a tridsiatych rokov	175
Literatúra (Alexander Šimkovič)	188

III. Próza (Július N o g e)

1. Ideová, generačná a smerová diferenciácia	193
2. Realizmus — jeho inovácie a deformácie	197
a) Veľké koncepcie a rozklad tradičnej poetiky	197
b) Devalvácia tradícií	213
3. Moderné prúdy a ich vnútorné protirečenia	230
a) Rozmanitosť tendencií a smerov	230
b) Prekonávanie tradícií	234
c) Lyrizmus s prvkami impresionizmu a expresionizmu	241
d) Od expresionizmu k naturalizmu	249
e) Avantgardné výboje	261
4. Proletárska próza	267
5. Cesty a úskalia sociálneho románu	280
6. Milo Urban (Július N o g e)	286
7. Jozef Cíger-Hronský (Alexander Matuška)	295
8. Cesty a ciele socialistickeo-realistickej prózy	306
9. Peter Jilemnický (Břetislav Truhlář)	314
10. Fraňo Kráľ (Břetislav Truhlář)	333
Literatúra (Alexander Šimkovič)	341

IV. Dramatická literatúra (Zoltán R a m p á k)

1. Divadelný život po prvej svetovej vojne vo vzťahu k vývinu drámy	345
2. Názory na divadlo a drámu v povojnových rokoch	349
3. Generačné a umelecké rozvrstvenie dramatických autorov	352
4. Tematické a žánrové rozvrstvenie	356
a) Veselohra a dráma zo spoločenského života	357
b) Téma svetovej vojny a národného oslobodenia	358
c) Historická dráma	360
5. Dramatická tvorba predstaviteľov predvojnovnej generácie	361
6. Skupina okolo Mladého Slovenska v rokoch 1921—1925	372
7. Ostatní predstavitelia povojnovnej generácie	375
8. Ivan Stodola	379
9. Začiatky socialistickej drámy	390
Literatúra (Alexander Šimkovič)	396

DRUHÁ ČASŤ

Slovenská literatúra v zápase o demokraciu a v boji proti fašizmu (1936—1945) 399

I. Tvár doby a literatúry (**Karol Rosenbaum**) 401

1. Spoločenské a politické pozadie literárneho vývinu v rokoch 1936—1945	401
2. Literárne časopisy a orgány	416
3. Literárne a vedecké inštitúcie	426
4. Literárna kritika, jej miesto a funkcia v literatúre tridsiatych rokov	437

5. Andrej Mráz	453
6. Milan Pišút	462
7. Michal Považan	467
8. Hlavné ideovo-estetické črty literárneho procesu (Oskár Čepan)	471
Literatúra (Alexander Šimkovič)	485
II. Poézia (Zdenko Kasáč)	
1. Základné črty slovenskej poézie v rokoch 1936—1945	487
2. Premeny novosymbolistickej lyriky	491
3. Básnici spirituálno-reflexívnej poézie	525
4. Generačné hnutie nadrealizmu	528
5. Rudolf Fabry	544
6. Ďalší predstavitelia nadrealizmu	552
7. Zrod mladej básnickej generácie	564
Literatúra (Alexander Šimkovič)	578
III. Próza (Oskár Čepan)	
1. Výmena literárnych štruktúr a žánre prózy	581
2. Dozvuky tradičného a renovovaného realizmu	590
a) Spoločenský a psychologický žáner	590
b) Historický žáner	617
c) Žánre tzv. populárnej literatúry	644
3. Lyrizácia epických žánrov	655
a) Lyrizovaná próza	664
b) Próza naturizmu	697
c) Básnici sujetu	742
Literatúra (Alexander Šimkovič)	761
IV. Dramatická literatúra (Ivan Kusý)	
1. Básnické hry	770
2. Dráma ideí a modelových situácií	780
3. Július Baré-Ivan	787
Literatúra (Alexander Šimkovič)	795
V. Literatúra pre deti v rokoch 1918—1945 (Ján Kopál)	
1. Kultúrno-spoločenské podmienky rozvoja detskej literatúry	797
2. Vývinové premeny	806
3. Ludmila Ríznerová-Podjavorinská	816
4. Mária Rázusová-Martáková	823
Literatúra (Alexander Šimkovič)	829
Menný register (Viera Kusá)	831
Vecný register (Viera Kusá)	847